YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

2026-YIL / IYUL / 7-SON, I-QISM

ISSN: 2992-8982

https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Elektron nashr. 2026-yil, iyul.
I-qism

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir oʻrinbosari:
Karimov Norboy Gʻaniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:
Salimov Oqil Umrzoqovich, Oʻzbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, Oʻzbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – Oʻzbekiston doʻstlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat Gʻafforovna, pedagogika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdugʻaniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Koʻnak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixoʻja oʻgʻli, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin oʻgʻli, Oʻzb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshligʻi
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining oʻrinbosari
Ochilov Farkhod, Oʻzb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshligʻi
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil oʻgʻli, texnika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), katta oʻqituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon oʻgʻli, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor oʻgʻli, TDIU katta oʻqituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:
Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor Genera's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:
Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

""Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

MHXS (IFRS) ASOSIDA MOLIYAVIY HISOBOT TUZISHNING KORXONA RENTABELLIGI VA TO'LOVGA QOBILIYATLILIGINI TAHLIL QILISHDAGI O'RNI 12
Urakova Maxsad Xakimovna
QAYTA TIKLANMAYDIGAN RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARNING O'RNI 18
Yusupova Jamila Karamatdinovna
COMPARATIVE ANALYSIS OF DIGITAL FINANCIAL TECHNOLOGIES FOR CREDIT RISK PREDICTION AND MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS BASED ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND BIG DATA ANALYTICS 21
Kholdorov Sardor Umarovich
O'ZBEKISTONDA AGROINVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI 28
Yusupov Komaliddin Baxtiyor o'g'li
O'ZBEKISTONDA NOGIRONLIGI BO'LGAN SHAXSLAR UCHUN ICHKI TURISTIK MAHSULOTLAR TAHLILI 33
Zoxidov Firuz Faxritdinovich
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯМИ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА ОСНОВЕ ИННОВАЦИОННОГО ПОДХОДА 38
Эргашбаева Нилуфар Мухаммадсайфуллаевна
MUSTAQIL TURISTLAR OQIMINI OSHIRISHDA ILG'OR XORIJIY TAJRIBA VA UNI O'ZBEKISTON SHAROITIGA MOSLASHTIRISH IMKONIYATLARI 42
Muzaffarov Akmal Axmadovich
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА И ЧАТ-БОТОВ В СИСТЕМЕ РЕГУЛИРОВАНИЯ ТРУДОВЫХ ОТНОШЕНИЙ 49
Ирматова Азиза Бахрамовна
OROL BO'YI MINTAQASIDA YASHIL IQTISODIYOT ASOSIDA AGROTURIZMNI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI (QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA) 56
Akramova Feruza
RECENT MEDICAL TOURISM RESEARCH IN THE WEB OF SCIENCE CORE COLLECTION 68
Hao Xiaohui
HARBIY XIZMATCHILARNI KIYIM-KECHAK BILAN TA'MINLASHDA ILG'OR XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASIDAN O'ZBEKISTONDA FOYDALANISH ISTIQBOLLARI 76
Omonov Usmonqul Raxmonqul o'g'li
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH VA OSHIRISHNING ZAMONAVIY IQTISODIY MEXANIZMLARI 83
Inobatov Abror Boshlarovich
КОММУНАЛЬНАЯ ИНФРАСТРУКТУРА И МЛАДЕНЧЕСКАЯ СМЕРТНОСТЬ: ЭМПИРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПО РЕГИОНАМ УЗБЕКИСТАНА ЗА 2012–2024 ГОДЫ 92
Мамбетсапаев Курбанияз Айниязович
АНАЛИЗ ФАКТОРОВ ФОРМИРОВАНИЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЙ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ 97
Ташмухамедова Карима Саматовна
СУТЬ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЕЙ ПРЕДПРИЯТИЯ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ 104
Тарават Абдул Салам
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ASOSIY KAPITALGA KIRITILGAN INVESTITSIYALAR MANBALARI RIVOJLANISHINING MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI 112
Ibadullayev Dilshad Ibragimovich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

BARQAROR SHAHARSOZLIKNI TA'MINLASHDA TRANSPORT INFRATUZILMASINING EKOLOGIK VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH 117
Permatov Ilxomjon Juraboyevich

O'ZBEKISTONDA BARQAROR SHAHARSOZLIKNI HUQUQIY ASOSLARINI RIVOJLANTIRISH 121
Inoyatova Gulnoz Kadamovna

BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK OMILLARNING BINOLAR YEMIRILISHIGA TA'SIRINI KOMPLEKS BAHOLASH VA ULARNI KAMAYTIRISH USULLARI (TOSHKENT SHAHRI MISOLIDA) 125
Turabova Shodiya Anvarjon qizi

MHXSDA TUSHUM VA MOLIYAVIY INSTRUMENTLAR BO'YICHA PUL MABLAG'LARI OQIMINI HISOBGA OLISH 132
Eshonqulov Akmal Qudratovich

BOJXONA IMTIYOZLARINING DAVLAT BYUDJETI DAROMADLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH 138
Latipov Jahongir Shavkatovich

O'ZBEKISTONDA XUSUSIY TA'LIM TIZIMIDA KADRLAR NOMUTANOSIBLIGI TENDENSIYALARI 144
Raxmatxo'jayev Axrolxo'ja Akmal o'g'li

EKOLOGIK TA'LIM-TARBIYA JARAYONIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR VA INNOVATSION USULLARNING SAMARADORLIGI 150
Usmanova Gulida Valiyevna

BUXORO VILOYATIDAGI KICHIK VA O'RTA BIZNES SUBYEKTLARI TARMOQLARARO IQTISODIY SAMADORLIGI EKONOMETRIK TAHLILI 156
Nazarov Nazar G'ulom o'g'li

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KO'CHMAS MULK BOZORIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI 163
Sadikova Dildora Abdulla qizi

MAHALLALARDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH EKOTIZIMINING FUNKSIONAL BOG'LIQLIGI 167
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich

СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫМИ ФИНАНСОВЫМИ ОПЕРАЦИЯМИ 172
Исмоилова Жасмина Ильхом кизи

SANOAT KLASTERLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING INNOVATSION FAOLIYATGA TA'SIRI 178
Mamadaliyev Anazxon Ziyodillayevich

XIZMATLAR SOHASIDA KICHIK BIZNES KORXONALARINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI 183
Ulmasova Oygul Baxtiyorovna

BIOLOGIK RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHDA INNOVATSION BOSHQARUV USULLARI 188
Babadjanov Akmal Shuxratovich

ZAMONAVIY JAMIYATDA AHOLINING EKOLOGIK MADANIYATINI YUKSALTIRISH MEXANIZMLARI 193
Xudoyberdiyev Norbek Komiljon o'g'li

O'ZBEKISTON KONTEKSTI: IQLIM O'ZGARISHI, OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGI VA MOSLASHTIRISH SIYOSATLARI 198
Haydarov Ibrohimxon Abbosxon o'g'li

TOVAR YETKAZIB BERISH ZANJIRI VA BOJXONA NAZORATINI BOSHQARISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI 202
Kilichov Nazar Bafoyevich

TA'LIM XIZMATLARI VA ULARNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI 208
Yusupova I.R.
OROLBO'YI HUDUDLARINING IJTIMOIYIQTISODIY SALOHIYATINI KOMPLEKS BAHOLASH VA USTUVOR RIVOJLANISH YO'NALISHLARI 212
Dosnazarov Kallibek Kalbayevich
ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ ПРЕДПРИЯТИЙ НА ФОРМИРОВАНИЕ ДОХОДОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО БЮДЖЕТА 222
Айтмуратов Кутлымурат Жалгасович
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALAR UCHUN KORPORATIV BOSHQARUV BO'YICHA IQTISODIY HAMKORLIK VA TARAQQIYOT TASHKILOTI (IHTT)NING YETAKCHI TAMOYILLARINI O'ZBEKISTON AMALIYOTIGA JORIY ETISH YO'NALISHLARI 227
Jumadullayeva Durdona Shuxrat qizi
TURIZM SOHASIDA KLASTERNI SHAKLLANTIRISH ASOSIDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI 233
Abdurayimov O'ktam Abdug'ani o'g'li
EKOLOGIYAGA OID HUQUQBUZARLIKLAR TARKIBI 240
Majidova Shaxnoza Rustam qizi
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKINI BOSHQARISH VA MUAMMOLI KREDITLAR MUAMMOSI: TAHLIL VA YECHIMLAR 244
Qurbonov Ilhom Jumaqulovich
AGROTADBIRKORLIKDA OMILLAR SARFI ASOSIDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARISH HAJMINING OSHISHIGA TA'SIRINI HUDUDIY BAHOLASH 248
Qurbonov Alisher Boboqulovich
ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL PROBLEMS IN THE IMPLEMENTATION OF INTERNAL STANDARDS IN AUDIT FIRMS OF UZBEKISTAN AND THEIR IMPACT ON THE QUALITY OF AUDIT SERVICES 256
Kamola Bobonarova
XIZMAT KO'RSATISH KORXONA MENEJMENTIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING NAZARIY ASOSLARI 262
Zohidov Jamshid Botirxonovich
SOLIQ QARZDORLIGINI UNDIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI 267
Hakimov Ulug'bek Furqat o'g'li
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATI VA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINING HOZIRGI HOLATI TAHLILI 272
Mirzabaev Xusniddin Muxamadjonovich
MILLIY HUNARMANDCHILIK SOHASINI HUDUDIY RIVOJLANTIRISHNING INTEGRAL BOSHQARUV MODELI VA UNI BAHOLASH 279
Yaxshiliqov Sardor Rustam o'g'li
O'ZBEKISTONDA SOLIQ SIYOSATINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: EKONOMETRIK TAHLIL 288
H.S. Bobojonov
OLIY TA'LIM TIZIMIGA XORIJIY INVESTITSIYALAR JALB QILISHNING USLUBIY ASOSLARI 294
Mamanazarov A.A.
OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISH SALOHIYATINI BOSHQARISH VA ISHLAB CHIQARISH XAVFSIZLIGI TA'MINLASHNING METODOLOGIK JIHATLARI 299
Gulmatov Sunnatillo Nurillayevich
BIOLOGIK AKTIVLAR SINTETIK VA ANALITIK HISOBINI TASHKIL ETISHDA ISHCHI HISOBVARAQLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH 308
Axmetova Salima Seytovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

HUDUD IQTISODIYOTIGA "YASHIL INVESTITSIYALAR"NI JALB QILISH MEXANIZMLARINING USLUBIY JIHATLARI 313
To'xtayev Maqsud Mansurovich
TURIZM SOXASIDA XIZMATLAR SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLAR (SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA) 321
Suyunov R.G'.
SOLIQ MA'MURCHILIGI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARINING JORIY ETISH ISTIQBOLLARI 326
Turdaliyev Eldor Sho'xratjon o'g'li
AGROKLASTERLAR FAOLIYATINI RAQAMLI BOSHQARUV MEXANIZMLARI ASOSIDA SHAKLLANTIRISH VA TAKOMILLASHTIRISH 334
Berdiyev Abdumalik Hakimovich
AHOLI DEMOGRAFIK JARAYONLARINI STATISTIK TADQIQ ETISHDA KUZATUVLARNING O'RNI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 340
Siroj Zarina Rustambekovna
MECHANISMS FOR INCREASING THE EFFECTIVENESS OF USING ISLAMIC FINANCE INSTRUMENTS IN SMALL BUSINESS DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN 347
Toshxo'jayev Abduqodirxon Abdulmanurxon ugli
KORPORATIV BOSHQARUVNING IQTISODIY MAZMUNI VA QURILISH KORXONALARI FAOLIYATIDAGI INSTITUTSIONAL AHAMIYATI 354
G'iyosov Ilxom Karimovich
FORECASTING OF AGRICULTURAL PRODUCTION INDICATORS IN SURKHANDARYA REGION USING THE ARIMA MODEL 361
Abdurayimov Kamoliddin Khurram oglu
BARQAROR HOSILDORLIKNI TA'MINLASHNING IQTISODIY YONDASHUVLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI 369
Turayeva Gulizahro
INNOVATSION EKOTIZIMDA FAN–TA'LIM–ISHLAB CHIQARISH INTEGRATSIYASINING IQTISODIY JIHATLARI 374
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich
INSON KAPITALIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INTEGRAL INDEKSINI SHAKLLANTIRISH VA UNING HUDUDIY IQTISODIY O'SISHNI BAHOLASHDAGI AHAMIYATI 378
Yusubboyeva Dinora Qudrat qizi
OHAK TOSH QAZIB OLISH JARAYONIDA ATROF MUHITDAGI ZARARI VA OLDINI OLISH 386
Kaxorov Ulug'bek
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK LOYIHALARIDA MOLIYAVIY RISKLARNI BAHOLASH VA BOSHQARISH: O'ZBEKISTON TAJRIBASI VA XALQARO YONDASHUVLAR (2019-2025 YILLAR) 389
Abdukarimov Akbar G'anisherovich
KORXONALAR FAOLIYATINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNI IMITATSION MODELLASHTIRISH 393
Raximov Azizbek Zokirovich
OROLBO'YI MINTAQASIDA YOSHLAR TADBIRKORLIGI VA TA'LIM XIZMATLARI SIFATINING TAHLILI 400
Raxmanov Raxmanbergan Abdullaevich
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH ORQALI ISHLAB CHIQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI 404
Kodirova Xurshida Ismoilovna

TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH ORQALI ISHLAB CHIQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI

Kodirova Xurshida Ismoilovna
Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti
Iqtisodiyot va menejment kafedrasi tayanch doktoranti
ORCID: https://orcid.org/0009-0002-5917-4622
E-mail: xurshidakodirova877@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada to'qimachilik sanoatida boshqaruv tizimini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari va strategik yo'nalishlari tahlil qilingan. Xususan, korxonalarda raqamli boshqaruv texnologiyalari (ERP, MES, SCADA va IoT), klaster boshqaruv modeli, sifat menejmenti tizimlari, resurslardan samarali foydalanish hamda logistika va eksport boshqaruvini takomillashtirish masalalari yoritilgan. Shuningdek, SWOT tahlili asosida sohaning kuchli va zaif tomonlari, imkoniyatlari hamda rivojlanish istiqbollari baholangan. Tadqiqot natijalari to'qimachilik korxonalarida raqamli boshqaruv tizimlarini keng joriy etish ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, resurslardan oqilona foydalanish va xalqaro bozorlarda raqobatbardoshlikni mustahkamlashning muhim omili ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: to'qimachilik sanoati, boshqaruv tizimi, raqamli transformatsiya, ERP, MES, SCADA, IoT, klaster boshqaruvi, SWOT tahlili, sifat menejmenti, ishlab chiqarish samaradorligi, raqobatbardoshlik.

Аннотация. В данной статье проанализированы современные тенденции и стратегические направления развития системы управления в текстильной промышленности. Особое внимание уделено внедрению цифровых технологий управления (ERP, MES, SCADA и IoT), кластерной модели управления, систем менеджмента качества, эффективному использованию ресурсов, а также совершенствованию логистики и экспортного управления. На основе SWOT-анализа оценены сильные и слабые стороны отрасли, её возможности и перспективы развития. Результаты исследования показывают, что широкое внедрение цифровых систем управления на текстильных предприятиях является важным фактором повышения эффективности производства, рационального использования ресурсов и укрепления конкурентоспособности на международных рынках.

Ключевые слова: текстильная промышленность, система управления, цифровая трансформация, ERP, MES, SCADA, IoT, кластерное управление, SWOT-анализ, менеджмент качества, эффективность производства, конкурентоспособность.

Abstract. This article analyzes the contemporary trends and strategic directions for the development of management systems in the textile industry. Particular attention is paid to the implementation of digital management technologies (ERP, MES, SCADA, and IoT), the cluster management model, quality management systems, efficient resource utilization, and the improvement of logistics and export management. In addition, the strengths, weaknesses, opportunities, and future development prospects of the industry are evaluated using SWOT analysis. The research findings demonstrate that the widespread implementation of digital management systems in textile enterprises is a key factor in improving production efficiency, ensuring rational resource utilization, and strengthening competitiveness in international markets.

Keywords: textile industry, management system, digital transformation, ERP, MES, SCADA, IoT, cluster management, SWOT analysis, quality management, production efficiency, competitiveness.

KIRISH

So'nggi yillarda mamlakatimizda to'qimachilik sanoati boshqaruv tizimi tubdan o'zgarib, an'anaviy uslublardan zamonaviy raqamli va integratsiyalashgan boshqaruv modeliga o'tish bo'yicha sezilarli siljishlarni namoyon qilmoqda. Jahon bozorida raqobatning kuchayishi, eksport talablari va ichki bozorning sifatga bo'lgan ehtiyojining ortishi natijasida to'qimachilik korxonalari boshqaruv tizimida strategik rejalashtirish, raqamlashtirish, resurslardan samarali foydalanish, sifatni barqaror boshqarish va logistika jarayonlarini optimallashtirish kabi yo'nalishlar yetakchi omillarga aylanmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

To'qimachilik sanoatida boshqaruv tizimlarini takomillashtirish masalalari xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan keng tadqiq etilgan. Ilmiy adabiyotlarda ishlab chiqarish jarayonlarini samarali boshqarishda raqamli texnologiyalarni joriy etish, resurslardan oqilona foydalanish, sifat menejmenti tizimlarini takomillashtirish hamda logistika jarayonlarini optimallashtirish korxonalar raqobatbardoshligini oshiruvchi asosiy omillar sifatida e'tirof etiladi.

M. Helmold ishlab chiqarish menejmentida Lean Management va Industry 4.0 texnologiyalarining uyg'unlashuvi korxonalarda xarajatlarni kamaytirish, ishlab chiqarish moslashuvchanligini oshirish va sifatni yaxshilashga xizmat qilishini asoslab bergan [1]. E. Sujová va hammualliflar sanoat korxonalarida raqamli boshqaruv texnologiyalarining qo'llanilishi ishlab chiqarish samaradorligini oshirish bilan bir qatorda qaror qabul qilish jarayonlarini tezlashtirishini ta'kidlaydilar [2]. A. Salah va hammualliflar esa ERP, MES va IoT tizimlarining integratsiyasi real vaqt rejimida monitoringni ta'minlab, ishlab chiqarish jarayonlarini samarali boshqarish imkoniyatlarini kengaytirishini qayd etgan [3].

Mahalliy olimlardan B. Nasimovning ilmiy ishlanmalarida ham paxta-to'qimachilik klasterlarini rivojlantirish, ishlab chiqarishni boshqarishni modernizatsiya qilish va eksport salohiyatini oshirish masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Biroq boshqaruv tizimining zamonaviy rivojlanish tendensiyalari, SWOT tahlili hamda raqamli transformatsiyaning kompleks baholanishi bo'yicha tadqiqotlar yetarli darajada yoritilmagan. Mazkur maqola aynan ushbu jihatlarni tizimli ravishda tahlil qilishi bilan mavjud ilmiy ishlardan farqlanadi [4].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda to'qimachilik sanoatida boshqaruv tizimini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalarini aniqlash va baholash maqsadida tizimli yondashuvdan foydalanildi. Tadqiqot jarayonida ilmiy abstraksiyalash, tahlil va sintez, taqqoslash, umumlashtirish, statistik tahlil hamda SWOT tahlili usullaridan foydalanildi. Shuningdek, to'qimachilik sanoatining rivojlanish ko'rsatkichlari, raqamli boshqaruv texnologiyalarining joriy etilish darajasi va ishlab chiqarish jarayonlarining transformatsiyasi bo'yicha ilmiy manbalar hamda amaliy ma'lumotlar o'rganildi.

Tahlil jarayonida ERP, MES, SCADA va IoT tizimlarining boshqaruv samaradorligiga ta'siri, klaster boshqaruv modeli, sifat menejmenti tizimlari, resurslardan foydalanish samaradorligi hamda logistika jarayonlarining rivojlanish holati kompleks baholandi. Olingan natijalar grafik va SWOT tahlili orqali umumlashtirilib, sohaning rivojlanish istiqbollari hamda strategik yo'nalishlari aniqlandi [5].

TAHLIL VA NATIJALAR

O'tkazilgan tadqiqot natijalari to'qimachilik sanoatida boshqaruv tizimini rivojlantirishning asosiy tendensiyalari raqamli texnologiyalarni keng joriy etish, klaster boshqaruvini takomillashtirish, sifat menejmenti tizimlarini rivojlantirish hamda resurslardan samarali foydalanish bilan uzviy bog'liqligini ko'rsatdi. Quyida ushbu yo'nalishlar bo'yicha olingan natijalar ketma-ket tahlil qilinadi.

Birinchidan, boshqaruv tizimining raqamlashtirilishi sohada asosiy ustuvor yo'nalishlardan biri bo'lib, korxonalarda ERP, MES, SCADA, IoT kabi tizimlar keng miqyosda joriy etilmoqda. ERP tizimi orqali moliya, xom ashyo, buyurtmalar va ombor boshqaruvi yagona platformaga o'tkazilayotgan bo'lsa, MES darajasida sexlar bo'yicha real vaqt monitoringi, smena yuklamasi, uskunalar monitoringi va ishlab chiqarish intizomi ta'minlanadi. SCADA va IoT datchiklari yordamida energiya, suv, texnologik parametrlar (harorat, bosim, tezlik) avtomatik nazorat qilinib, nosozliklar erta aniqlanadi. Bu tendensiya korxonalarda ishlab chiqarishning shaffofligini oshirib, boshqaruv qarorlarining tez va aniq qabul qilinishini ta'minlamoqda.

Ikkinchidan, korxonalarda klaster tizimi asosida integratsiyalashgan boshqaruv modeli shakllanmoqda. Paxta yetishtirishdan boshlab, yigiruv, to'qish, bo'yash, pardozlash va tayyor tikuv-trikotaj mahsulot ishlab

chiqarishgacha bo‘lgan vertikal zanjirning birlashtirilishi boshqaruvni markazlashtiradi. Bu esa logistika xarajatlarini kamaytirish, xom ashyo ta’minotidagi uzilishlarni bartaraf etish, sifatni har bir bosqichda nazorat qilish va umumiy tannarxni pasaytirish imkonini beradi. Klasterlar faoliyati O‘zbekistonda to‘qimachilik boshqaruvining asosiy strategik platformasiga aylandi.

Uchinchidan, korxonalarda sifatni boshqarish tizimlari (ISO 9001, OEKO-TEX, AQL, Lean-Six Sigma) keng joriy etilmoqda. Bu mahsulot sifatining xalqaro talablarga mosligini ta’minlash, nuqsonlar ulushini kamaytirish, qayta ishlash xarajatlarini qisqartirish va eksport bozoriga chiqishni yengillashtirmoqda. Sifat laboratoriyalari, rang barqarorligi testlari, kimyoviy xavfsizlik nazorati, yarim tayyor mahsulotlarni partiya asosida sertifikatlash kabi mexanizmlar boshqaruv tizimining ajralmas qismiga aylandi [7].

To‘rtinchidan, resurslardan samarali foydalanish boshqaruvning ustuvor elementi sifatida shakllanmoqda. Energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etish, suv sarfini kamaytiradigan bo‘yash tizimlari, qayta siklli suv ta’minoti, chiqindilarni qayta ishlash va ekologik standartlarga mos boshqaruv jarayonlari sohaning kelajak rivojlanish yo‘nalishini belgilab bermoqda. Bu nafaqat xarajatlarni kamaytiradi, balki ekologik xavfsizlik talablariga javob berishni ham ta’minlaydi.

Beshinchidan, kadrlar boshqaruvi tizimi yangi bosqichga chiqmoqda. Korxonalarda texnolog, operator, mexanik va laboratoriya mutaxassislarining malakasini oshirishga katta e’tibor qaratilmoqda. Raqamli texnologiyalarni boshqarish uchun yangi kompetensiyalarni shakllantirish, trening markazlari va xalqaro hamkorlik dasturlarining ko‘payishi boshqaruvning inson kapitaliga yo‘naltirilganligini ko‘rsatadi.

Oltinchidan, logistika va eksport boshqaruvi ham tubdan modernizatsiya qilinmoqda. “Yagona darcha” eksport tizimining joriy etilishi, multimodal tashishlar, TEU konteynerlaridan foydalanish va bojxona jarayonlarining soddalashtirilishi to‘qimachilik mahsulotlarining Yevropa, Turkiya, Rossiya, AQSH va Osiyo bozorlariga tezkor yetkazilishini ta’minlamoqda.

Tadqiqotlarimiz natijasida to‘qimachilik korxonalarida boshqaruv tizimining rivojlanish tendensiyalari — raqamlashtirish, integratsiya, sifat barqarorligi, resurs samaradorligi va eksportga yo‘naltirilgan boshqaruvdan iborat bo‘lib, ushbu tendensiyalar sanoatning keyingi bosqichda global raqobatbardoshlikni ta’minlashida hal qiluvchi omil ekanligi degan fikrga keldik. Mazkur yo‘nalishlar kelgusida to‘qimachilik korxonalarining aqlli ishlab chiqarish (Smart Manufacturing), ekologik barqarorlik va yuqori qo‘shimcha qiymat yaratish kabi strategik maqsadlarga erishishiga keng yo‘l ochib beradi.

Mamlakatimiz to‘qimachilik sanoati SWOT tahlili quyidagi jadvalda keltirilgan (1-jadval).

1-jadval

Mamlakatimizda toqimachilik sanoati SWOT tahlili

S - Kuchli tomonlar	W - Zaif tomonlar
✔ Mustahkam xomashyo bazasi (paxta, ip-kalava)	✖ Bo‘yash-pardozlash sexlarida eskirgan uskunalar
✔ Paxta-to‘qimachilik klasterlarining shakllanishi	✖ Energiya samaradorligining pastligi
✔ Ishchi kuchining yetarliligi	✖ Sifat barqarorligidagi uzilishlar
✔ Eksport bozorlariga kirib borish (Turkiya, Yevropa)	✖ Mutaxassislar malakasining yetishmasligi
✔ Raqamlashtirish jarayonlarining tezlashishi	✖ Chiqindi suvlarni tozalash infratuzilmasi kamligi
O – Imkoniyatlar	T - Xavf-xatarlar
✔ Yevropa uchun texnik matolar ishlab chiqarish	⚠ Energiya narxlarining oshishi
✔ Raqamlashtirish (MES, SCADA, IoT)	⚠ Xitoy, Bangladesh, Turkiya bilan kuchli raqobat
✔ Yashil texnologiyalar va ekologik ishlab chiqarish	⚠ Global ekologik standartlarning qat’iylashuvi
✔ Xalqaro brendlar bilan kooperatsiya	⚠ Logistika zanjirlaridagi uzilishlar
✔ Innovatsion uskunalar joriy etish imkoniyatlari	⚠ Paxta narxlari volatilligi

SWOT tahlil natijalariga ko‘ra, O‘zbekiston to‘qimachilik sanoati hozirda o‘tish davrining eng muvaffaqiyatli bosqichida turibdi: kuchli xom ashyo bazasi va klaster tuzilmasi tufayli mamlakat jahon bozorida barqaror

o‘rin egallab bormoqda, lekin bo‘yash-pardozlash, energiya samaradorligi va malakali kadrlar masalasida hali sezilarli zaifliklar saqlanib qolmoqda.

SWOT tahlili shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekiston to‘qimachilik sanoati o‘zining tabiiy va mehnat resurslari afzalligidan to‘laqonli foydalangan holda, 2025–2030-yillarda bo‘yash-pardozlash va energiya tejamkor texnologiyalarni jadal modernizatsiya qilish orqali nafaqat mintaqaviy, balki global miqyosda barqaror va yuqori qo‘shilgan qiymatli ishlab chiqaruvchi yetakchi davlatga aylanishi real imkoniyatdir.

Quyidagi diagramma to‘qimachilik sanoatida 2020–2025-yillar davomida ishlab chiqarish jarayonlarining raqamlashtirish va boshqaruv yetuklik darajalarining qanday o‘zgarganini aks ettiradi. Unda “Rejalashtirish”, “Xom ashyo”, “Ishlab chiqarish”, “Yetkazib berish” va “Qaytarish” bo‘yicha yetuklik darajalari (Bosqich 1–4) solishtirma shaklda berilgan. Grafik ishlab chiqarishning qanchalik modernizatsiyalashganini va kelajakda qaysi yo‘nalishlarda rivojlanish zarurligini aniqlashga yordam beradi (1-rasm).

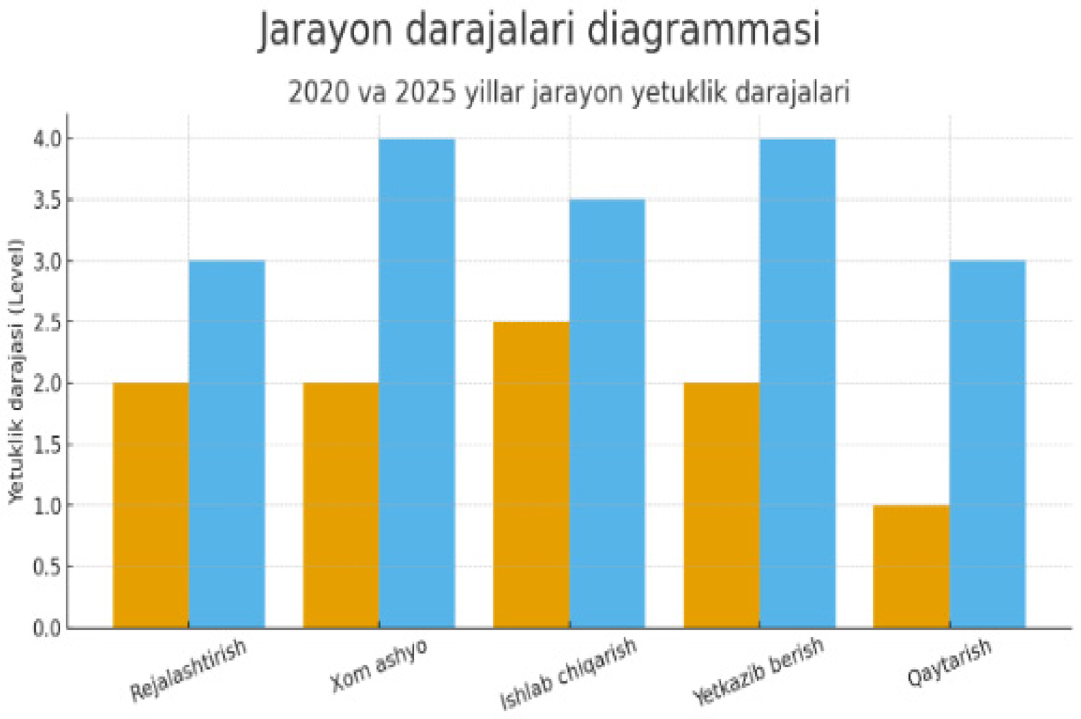

1-rasm. Jarayon darajalari dinamikasi

Mamlakatimiz to‘qimachilik korxonalarida ishlab chiqarish boshqaruvi, jarayonlarni raqamlashtirish darajasi, samaradorlik ko‘rsatkichlari va strategik rivojlanish vektorlari chuqur tahlil qilindi. Olingan natijalar shuni ko‘rsatadiki, 2019–2025-yillar davomida sanoatda sezilarli darajada modernizatsiya jarayoni amalga oshgan. Ayniqsa, ERP-MES-SCADA-IoT integratsiyasi, ishlab chiqarish jarayonlarining raqamlashtirilishi, real vaqt monitoringi va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari korxonalarning samaradorlik darajasini keskin oshirgan.

OEE ko‘rsatkichi 62 foizdan 81 foizga yetgani, suv va energiya sarfining mos ravishda 39–25 foizgacha kamaygani, nuqsonlar ulushining 33 foizga pasaygani hamda mehnat unumdorligining 22 foiz o‘sgani korxonalarda texnik modernizatsiya va raqamli boshqaruv tizimlarining amaliy samarasini isbotlaydi. Bu jarayonlar, ayniqsa, «Plan-Source-Make-Deliver-Return» tamoyillari bo‘yicha yetuklik darajalarining 2020-yildagi Bosqich 1–2 pog‘onalaridan 2025-yilda Bosqich 3–4 bosqichiga ko‘tarilganida yaqqol namoyon bo‘ladi [8].

SWOT tahlili esa sanoatning rivojlanish imkoniyatlari va xavf-xatarlarini aniq ko‘rsatib berdi: mavjud xom ashyo bazasi, klaster tizimi, eksport segmentiga kirib borish kabi kuchli jihatlar rivojlanish uchun mustahkam asos bo‘lsa, energiya samaradorligi, sifat barqarorligi, ekologik infratuzilmaning yetishmovchiligi kabi zaif nuqtalar hali ham dolzarb bo‘lib qolmoqda. Yevropa standartlari va Xitoyning raqamli ishlab chiqarish modeli esa O‘zbekiston uchun strategik yo‘nalish sifatida xizmat qilishi mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalarini umumlashtirish asosida to'qimachilik sanoatida boshqaruv tizimini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari va ularning amaliy ahamiyati baholandi. Olingan natijalar asosida quyidagi xulosalar va amaliy takliflar ishlab chiqildi.

Umuman olganda, integratsiyalashgan raqamli boshqaruv tizimlari, jarayonlarning tahliliy asosda boshqarilishi, resurslar samaradorligining oshirilishi va sifat barqarorligining ta'minlanishi O'zbekiston to'qimachilik sanoatini keyingi bosqich — aqlli, ekologik barqaror va yuqori qo'shimcha qiymat yaratadigan sanoat modeliga yaqinlashtirmoqda. Bu esa nafaqat ichki raqobatbardoshlikni oshiradi, balki xalqaro bozorlarda uzoq muddatli barqaror o'sishni ta'minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Helmold, M. (2022). Lean Management and Kaizen: Fundamentals from Cases and Examples in Operations and Supply Chain Management. Cham: Springer.
2. Sujová, E., Marcineková, K., & Simanová, L. (2023). Digital Transformation and Production Management in Industrial Enterprises. Sustainability, 15.
3. Salah, A., Rahim, A., et al. (2023). Industry 4.0 Technologies for Smart Manufacturing Systems. Journal of Manufacturing Systems.
4. Nasimov, B. V. (2025). Paxta-to'qimachilik klasterlari korxonalarida ishlab chiqarish zahiralarini boshqarish metodologiyasini takomillashtirish. DSc dissertatsiyasi avtoreferati. Toshkent.
5. Puyt, R. W., Lie, F. B., & Wilderom, C. P. M. (2023). The Origins of SWOT Analysis. Long Range Planning, 56(3), 102304. https://doi.org/10.1016/j.lrp.2023.102304. Ushbu maqola SWOT metodologiyasining kelib chiqishi va nazariy asoslarini yorituvchi zamonaviy ilmiy manbadir.
6. ISO 9001:2015. Quality Management Systems — Requirements. Geneva: International Organization for Standardization (ISO).
7. United Nations Industrial Development Organization (UNIDO). (2024). Industrial Development Report 2024: Turning Challenges into Sustainable Industrial Development. Vienna: UNIDO.

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 7/1

© Materiallar koʻchirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida koʻrsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna boʻlishingiz mumkin. Obuna boʻlgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga toʻlov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida joʻnatishingizni soʻraymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga joʻnatamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi boʻyicha roʻyxatdan oʻtkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulugʻbek tumani
Kumushkon koʻchasi, 26-uy.

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz